

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje vzdělanostně znevýhodněným studentům na veřejných vysokých školách v České republice. Práce vychází z existence vzdělávacích nerovností v českém vzdělávacím systému a působení znevýhodnění na základě vzdělání rodičů studenta. Nerovnosti se výrazně neměnily ani po masifikaci terciárního vzdělávání. Populace vzdělanostně znevýhodněných studentů v práci odpovídá kategorii „first generation student“, tedy studentů s rodiči, kteří nedosáhli vysokoškolského vzdělání. Cílem práce je zjištění podoby politik uplatňovaných vůči této skupině ze strany škol a dále způsob, jakým je školami vnímána. K tomu využívá rámec sociální konstrukce cílových populací. Tímto způsobem analyzuje podobu uplatňovaných politik a vymezuje sociální konstrukci populace vzdělanostně znevýhodněných studentů. K dosažení cílů využívá práce výzkumu kvalitativních metod tematickou analýzou všech výročních zpráv a dlouhodobých záměrů veřejných vysokých škol a dále zápisů z akademických senátů a polostrukturovaných rozhovorů se zástupci škol na základě opory z výsledků analýzy dokumentů. Výsledky ukazují na absenci vymezení vzdělanostně znevýhodněné populace a relevantních politik pro cílovou populaci a marginalizaci tématu. Vzdělanostně znevýhodnění studenti jsou nevymezenou subskupinou populace sociálně znevýhodněných. Sociálně znevýhodnění jsou dle použitého analytického rámce skupinou odpovídající skupině potřebných, což zahrnuje pozitivní sociální konstrukci a slabou politickou moc. Důvody věnování pozornosti problematice jsou ukotvení řešení vzdělávacích nerovností v zákoně a oficiálních veřejně politických i mezinárodních dokumentech.